

Institutul European din România

ROMÂNIA
Ministerul Afacerilor Externe

CONFERINȚĂ

Uniunea Europeană și vecinătatea sa Conferința anuală și ediția a patra a Premiilor de Excelență IER

12 Decembrie 2013, București

Cuprins

Cuvânt de bun venit	5
Agendă	7
Vorbitori	9
Background document	17
Premiile de Excelență IER	19
Promo Newsletter IER	
Promo Romanian Journal of European Affairs	
Notes	
Parteneri	

Cuvânt de bun venit

Vă mulțumim că sunteți alături de noi la conferința cu tema **Uniunea Europeană și vecinătatea sa**, organizată în parteneriat de Institutul European din România (IER) și Ministerul Afacerilor Externe (MAE).

Prima sesiune tematică a evenimentului va aborda subiecte precum: recentul Summit al Parteneriatului Estic, desfășurat la Vilnius, consecințele acestuia în contextul evoluțiilor politico-economice ale partenerilor răsăriteni, viitorul acestei inițiative de cooperare a UE, direcții de parcurs pentru Republica Moldova și Georgia, ca urmare a parafării Acordului de Asociere, regimul liberalizării vizelor în regiune, pașii de urmat în pregătirea viitorului Summit din 2015.

Cea de-a doua sesiune a conferinței se va concentra asupra rolului cooperării regionale în promovarea stabilității, securității și prosperității economice, precum și a valorilor europene în Balcanii de Vest. Având în vedere accentul pus de strategia de extindere a UE pe relațiile de bună vecinătate ca element esențial al procesului de Stabilizare și Asociere, un subiect actual îl constituie Președinția română a Procesului de Cooperare în Europa de Sud-Est (SEEC) și coordonarea agendei sale de lucru cu Președinția rotativă a Consiliului UE.

Dezbaterile vor fi urmate de decernarea Premiilor de Excelență IER, a patra ediție a acestui eveniment fiind dedicată unor personalități marcante din domeniul afacerilor europene. Astfel, suntem deosebit de onorați în a acorda *Premiul de Excelență IER* pentru promovarea spiritului și valorilor europene *doamnei Natalia Gherman*, Viceprim-ministru, Ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, Republica Moldova, *domnului Leonard Orban*, fost Comisar european și Ministru al Afacerilor Europene și *domnului Vasile Pușcaș*, prof. univ. dr., Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, fost Ministru delegat și Negociator Șef cu Uniunea Europeană.

Aprecierea noastră se îndreaptă nu doar către personalitățile nominalizate, dar și către toți cei care, prin activitatea pe care o desfășoară, au contribuit sau contribuie atât la procesul de integrare europeană a României, cât și la o mai bună înțelegere și diseminare a realității europene în rândul societății românești.

Prof.univ.dr. Gabriela Drăgan
Director General al Institutului European din România

CONFERINȚĂ

Uniunea Europeană și vecinătatea sa

Conferința anuală și ediția a patra a Premiilor de Excelență IER

București, 12 decembrie 2013, Hotel Intercontinental, Sala Fortuna (etaj 21)

- Agendă -

9:00 – 9:30 *Înregistrarea participanților*

9:30 – 10:15 *Discursuri introductive:*

Gheorghe Magheru, Ambasador, Director Politic, Ministerul Afacerilor Externe
Luminița Odobescu, Consilier de stat, Cancelaria Primului-Ministru
Mesajul Președintelui Camerei Deputaților, domnul deputat Valeriu Zgonea
Ana Birchall, Deputat, Secretar al Comisiei pentru Afaceri Europene,
Camera Deputaților, Parlamentul României
Leonard Orban, fost Comisar european și Ministru al Afacerilor Europene

Moderator: Gabriela Drăgan, Prof. univ. dr., Director General al Institutului European din România

10:15 – 10:30 *Pauză*

10:30 - 12:00 *Sesiunea I: Parteneriatul Estic: de la Vilnius la Riga*

Moderator:

Agnes Nicolescu, Șef birou a.i. Studii și Analize, Institutul European din România

Intervenții:

Iulia Matei, Director general adjunct, Departamentul Uniunea Europeană, Ministerul Afacerilor Externe

Mihnea Constantinescu, Ambasador, Ministerul Afacerilor Externe

E.S. Marek Szczygieł, Ambasadorul Republicii Polone în România

Carlos Puente Martin, Membru Team Europe (Spania), Comisia Europeană

Oana Popescu, Director, Centrul Global Focus

Anita Sobják, Cercetător, Institutul Polonez de Relații Internaționale, Varșovia

Comentarii, întrebări și răspunsuri

12:00 – 12:15 *Pauză de cafea*

12:15 – 13:45 **Sesiunea a II-a: Rolul cooperării regionale în promovarea valorilor europene în Balcanii de Vest; Președinția RO a SEECP**

Moderator:

Ovidiu Nahoi, Jurnalist, Money TV

Intervenții:

Iulian Fota, Consilier Prezidențial, Administrația Prezidențială

Gheorghe Magheru, Ambasador, Director Politic, Ministerul Afacerilor Externe

E.S. Grigorios Vassiloconstandakis, Ambasadorul Republicii Elene în România

Vasile Pușcaș, Prof. univ. dr., Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Liviu Mureșan, Președinte executiv, Fundația Eurisc

Dariusz Kalan, Cercetător, Institutul Polonez de Relații Internaționale, Varșovia

Comentarii, întrebări și răspunsuri

13:45 – 14:30 **Acordarea Premiilor de Excelență IER, ediția a IV-a, 2013 pentru promovarea spiritului și valorilor europene**

Alocuțiuni:

Gabriela Drăgan, Prof. univ. dr., Director General al Institutului European din România

Premii de Excelență:

Natalia Gherman, Viceprim-ministru, Ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, Republica Moldova

reprezentată de E.S. domnul Iurie Reniță, Ambasadorul Republicii Moldova în România

Leonard Orban, fost Comisar european și Ministru al Afacerilor Europene

Vasile Pușcaș, Prof. univ. dr., Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Ana Birchall

Licențiată în Științe Juridice, doamna Ana Birchall este deputat, secretar al Comisiei pentru Afaceri Europene al Camerei Deputaților, Parlamentul României.

Absolventă magna cum laude a unui Masterat în drept (L.L.M.) în cadrul Yale Law School, Yale University, SUA, Ana Birchall a obținut și titlul de doctor în drept la aceeași universitate, tema lucrării de doctorat fiind *“Dreptul falimentului aplicat sistemelor bancare din țările Central și Est Europene”*- o analiză comparativă a dreptului falimentului aplicabil sistemului bancar din SUA, Marea Britanie, Franța, Germania, România, Ungaria, Polonia și Cehia.

În perioada iunie 2012 - decembrie 2012, doamna sa a ocupat funcția de Consilier al Primului Ministru, Guvernul României. Anterior a fost avocat (Of Counsel) în cadrul Musat și Asociații - Restructuring & Insolvency, White & Case LLP București.

În perioada 2005 - noiembrie 2006 a fost Consilier în cadrul Comisiei de Politică Externă, Senatul României, iar între 2003 și 2004 a fost Consilier al Ministrului Afacerilor Externe.

În ceea ce privește cariera universitară, doamna Birchall este lector universitar la Universitatea “Dimitrie Cantemir” București, respectiv la Universitatea “Ovidiu” Constanța (2011- 2012).

Mihnea Constantinescu

Mihnea Constantinescu este Ambasador cu însărcinări speciale pentru Securitatea Energetică din cadrul Guvernului României. În trecut, doamna sa a ocupat funcții în diferite Guverne ca Director al Biroului Primului Ministru, Consilier de Stat sau Consilier Diplomatic pentru Primul Ministru, Secretar de Stat și Director General însărcinat cu afacerile politice în cadrul Ministerului Afacerilor Externe. În 2001, a ocupat poziția de Reprezentant Personal pentru Europa de Sud-Est al Președintelui în exercițiu al OSCE în timpul Președinției deținute de

România. În 2003, Excelența Sa a fost reprezentantul României în cadrul Autorității Interimare din Bagdad și consultant pentru Ministerul Afacerilor Externe Irațian. Înainte de a se alătura serviciului diplomatic, doamna sa a fost cadru universitar în Inginerie Nucleară în cadrul Universității Politehnice din București, unde a obținut și un doctorat în acest domeniu.

Gabriela Drăgan

Gabriela Drăgan este Director General al Institutului European din România, decan al Facultății de Studii Economice Europene din cadrul Universității Româno-Americane și profesor universitar la Facultatea de Relații Economice Internaționale din cadrul Academiei de Studii Economice, București.

Domnia sa este titular cursuri Jean Monnet și expert în domeniul integrării europene. A publicat, în calitate de unic autor sau coautor, un număr important de cărți și articole (indexate în baze de date internaționale, diferite publicații științifice sau volume apărute în urma unor conferințe naționale sau internaționale). Este membru al Asociației Române de Studii ale Integrării Europene (ARSIE), Asociației Europene de Studii Regionale, Asociației Române de Studii Regionale, din ianuarie 2008 director al revistei Romanian Journal of European Affairs, editată de Institutul European din România, membru al Consiliului editorial al revistei Romanian Economic Journal - Facultatea de Relații Economice Internaționale, membru al Consiliului editorial al Bulletin of the Petroleum-Gas University of Ploiești, Seria Științe Economice etc.

A participat ca vorbitor sau moderator în cadrul unor conferințe, dezbateri naționale și internaționale (organizate de Academia Română, Universitatea din Viena, Institutul de Economie Mondială din Budapesta, Institutul European din Japonia, Kobe și Tokio, Centrul pentru Cooperare în domeniul Securității din Croația, European Forum Wachau - Austria, Universitatea din Tel Aviv, Forumul Economic de la Krynica, Polonia etc).

În luna noiembrie 2013, doamna Drăgan a primit decorația de rang înalt *Crucea de Cavaler al Ordinului de Merit al Republicii Polone* din partea Președintelui Republicii Polone în semn de recunoaștere a contribuției sale la promovarea cooperării polono-române în domeniul afacerilor europene.

Iulian Fota

Doctor în științe politice, Iulian Fota este Consilier Prezidențial și șef al Departamentului de Securitate Națională în cadrul Administrației Prezidențiale. În trecut, domnia sa a deținut funcții-cheie precum: Director al Colegiului Național de Apărare, consilier în cadrul Departamentului pentru Integrare Euro-Atlantică și Politică de Apărare (Ministerul Apărării Naționale), Șeful Secțiunii "Apărare" pentru Misiunea României la NATO și UEO (Bruxelles, Belgia), consilier al Secretarului de stat pentru Integrare Euro-Atlantică și Politica de Apărare.

În perioada 1994 - 1997, domnia sa a fost expert parlamentar în cadrul grupului PNȚCD, iar între anii 2004 și 2010 a făcut parte din grupul de experți "TEAM EUROPE". De asemenea, Excelența Sa a fost membru al Balkan Task Force în perioada 2007 - 2008, iar între 2006 și 2009 a deținut funcția de co-director al unui proiect din cadrul Programului "Science for Peace" - NATO.

Dariusz Kalan

Dariusz Kalan este cercetător și analist în problematica Europei Centrale în cadrul Institutului Polonez de Afaceri Internaționale (PISM). A absolvit Universitatea din Varșovia și a fost profesor invitat al Institutului Balassi la Universitatea Eötvös Loránd (ELTE) din Budapesta.

Domnul Kalan a publicat numeroase articole, interviuri și analize în diferite jurnale academice, ziare naționale și reviste, dintre acestea amintim: “Prospect” (Marea Britanie), “Népszabadság” (Ungaria), “EsGlobal” (Spania), “Pravda” (Slovacia) și “Gazeta Wyborcza” (Polonia). Cercetarea sa se axează pe politica internă și externă a statelor din Grupul de la Vișegrad, dar și pe potențialul geopolitic, economic și energetic al Europei Centrale.

Gheorghe Magheru

Licențiat al Facultății de Limbi Germanice, Universitatea București, Gheorghe Magheru este Director Politic, Consilier la Cabinetul Ministrului Afacerilor Externe și Guvernator al României la Fundația Asia-Europa (ASEF). Excelența Sa a primit gradul diplomatic de Ministru plenipotențiar în anul 2003. În trecut, domnia sa a îndeplinit funcții precum: Secretar 3 și Secretar 2 în cadrul Ambasadei României la Beijing (1990-1993), Director pentru NATO, UEO și Consiliul Europei (1994-1995), Director General pentru Asia-Pacific, Africa, Orientul Mijlociu și America Latină, Director pentru relațiile cu statele din Europa Centrală și de Sud-Est și Cooperarea Regională (2000), Reprezentant Permanent al României pe lângă Consiliul Europei. Domnia sa a absolvit cursuri de perfecționare în cadrul Ministerului Afacerilor Externe al Confederației Elvețiene (Drepturile omului) și în cadrul Consiliului Europei, Strasbourg. În anul 2000 a primit Ordinul Național pentru Merit în grad de Comandor, iar în 2006 i-a fost acordat Ordinul Meritul Diplomatic în grad de Ofițer.

Iulia Matei

Iulia Matei este Director General adjunct, Departamentul Uniunea Europeană din cadrul Ministerului Afacerilor Externe. Diplomat de carieră, s-a alăturat MAE în 2003. Având o pregătire solidă în afaceri europene - Master în Studii Europene la Institut d'Etudes Européennes de l'Université Libre de Bruxelles, domnia sa a lucrat pe diferite politici UE în cadrul Departamentului Uniunea Europeană, MAE. Între 2007 și 2012, doamna Matei a fost Șef al Secției pentru Parlamentul European din cadrul Reprezentanței Permanente a României la UE.

Liviu Mureșan

Liviu Mureșan este, din 1995, fondatorul și Președintele Executiv al Fundației EURISC - Institutul European pentru Risc, Securitate și Managementul Comunicării. De asemenea, domnia sa este și Președintele Executiv al Asociației Române pentru Protecția Infrastructurilor Critice (ARPIC), precum și al EURODEFENCE România.

Membre în Consiliul Științific Consultativ al Institutului European din România, a deținut mai multe poziții în structuri guvernamentale ca și Consilier al Primului Ministru, precum și al Ministrului de Interne. Dr. Mureșan este fondatorul Centrului Regional pentru Combaterea Crimei Organizate Transfrontaliere (Centrul SECI), precum și Înalt Reprezentant al Guvernului României în Inițiativa Anti - Corupție și de Combatere a Crimei Organizate în cadrul Pactului de Stabilitate. A fost membru al Parlamentului României și lider al majorității (1990-1992), și primul director civil al Colegiului Național de Apărare. Din 2007, este membru al Forumului de Cercetare și Inovare pentru Securitate Europeană (ESRIF/Bruxelles), contribuind și la Strategia Globală de Securitate (EGS).

Dr. Liviu Mureșan este absolvent al Academiei de Studii Economice din București, unde a obținut și titlul de doctor în economie, continuând să fie profesor asociat în cadrul instituției.

Ovidiu Nahoi

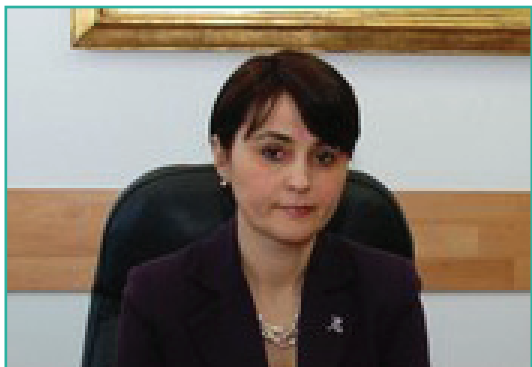
Ovidiu Nahoi (născut în 1966) este unul dintre cei mai importanți jurnaliști români. După ce a activat în cadrul primului radio independent român (Uniplus), a lucrat ca reporter, realizator de documentare și analist politic la agenția de presă *Mediafax*, apoi la *Evenimentul zilei*. A fost redactor șef adjunct la *Adevărul* și acum este realizator tv la *Money TV* și editorialist la *Dilema veche*.

Agnes Nicolescu

Agnes Nicolescu este șef *a.i.* al Departamentului Studii și analize din cadrul Institutului European din România. A absolvit Facultatea de Științe Politice și Administrative din cadrul Universității București, specializându-se ulterior în Relații Internaționale (Universitatea București și Roma Tre “La Sapienza”).

Activitatea publicistică include articole și editoriale în jurnale și publicații naționale și internaționale (*Romanian Journal of European Affairs*, *Italian Institute of International Affairs Documents series*, *Europe's World*), pe teme precum: politica europeană de vecinătate, politica comună de securitate și apărare și aspecte instituționale și politice ale integrării europene.

Luminița Teodora Odobescu

Diplomat de carieră, doctor în relații economice internaționale, Luminița-Teodora Odobescu este, începând din 8 noiembrie 2012, Consilier de Stat pentru Afaceri Europene în cadrul Cancelariei Primului Ministru. Între 24 februarie și 7 noiembrie 2012 a fost secretar de stat pentru afaceri europene în cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

În perioada iunie 2008 și februarie 2012, a îndeplinit funcția de director general al Departamentului Uniunea Europeană din Ministerul Afacerilor Externe, fiind responsabilă cu gestionarea ansamblului problematicei UE și a dialogului politic bilateral cu statele membre sau în curs de aderare la UE, AELS și Turcia.

Între anii 2002 și 2007, a deținut diverse poziții în cadrul Reprezentanței Permanente a României la Uniunea Europeană - Bruxelles, gestionând o serie de capitole în cadrul negocierilor de aderare a României la UE. După semnarea Tratatului de aderare a României la UE, Luminița Odobescu a asigurat coordonarea și pregătirea reuniunilor Comitetului Reprezentanților Permanenți Adjuncți (COREPER I), participând, în paralel, la o serie de grupuri de lucru ale Consiliului și Comisiei Europene.

În aprilie 2007 a fost decorată cu „Ordinul Meritul Diplomatic în grad de ofițer” pentru contribuția adusă la procesul de aderare a României la Uniunea Europeană.

Oana Popescu

Oana Popescu este analist politic și consultant de business, director al platformei de politică externă Global Focus și senior editor al Foreign Policy România. Doamna Popescu a fost consilier de politică externă al Președintelui Senatului

Mircea Geoană, director de programe al Institutului Aspen Romania și anterior jurnalist.

Absolventă de relații internaționale și fost bursier Fulbright la Universitatea Yale (SUA), doamna Popescu este expertă în democratizare, tranziții, reconstrucție post-conflict și analiză strategică.

Carlos Puente

Doctorat în Economie, Masterat în Drept și Masterat în Științe Politice, Universitatea Complutense din Madrid; Diploma de master în Drept European din partea Universității Libre du Bruxelles (ULB); Diploma “Comunități Europene” din partea Școlii Diplomatice din Madrid

Om de afaceri: Import-Export, Madrid-Manila; Manager Comercial și Agent Bursier pe Piața de Contracte la termen (Futures): Group of Cargill Inc.; Manager Financiar și Resurse Umane: SADE International Public Works, Madrid (Spania), Bagdad (Irak). Avocat practicant.

Profesor, Universitatea de Drept: Cursuri de economie pentru avocați; Profesor, Facultatea de Științe Economice și Administrarea Afacerilor: Universidad Complutense, Madrid: cursuri de organizații economice mondiale; Profesor, Studii Post-Universitare: cursuri de „Geopolitica relațiilor economice internaționale”.

Reprezentant guvernamental, Direcția Generală pentru Politici Comerciale, Ministerul Comerțului; Atașat Comercial, Ambasada Spaniei la Moscova, Rusia; Director, Întreprinderi Mici și Mijlocii, IMPI, Ministerul Industriei; Comisia Europeană: Funcționar responsabil de Relațiile Economice, Comerciale și Politice cu Cehoslovacia, Bulgaria, și Ungaria, Funcționar responsabil de Relațiile cu Europa de Est, programele PHARE și TACIS.

Profesor asociat; Membru al grupului de lectori TEAM EUROPE, Comisia Europeană; Expert și Consultant radio și TV, editor.

Anita Sobják

Anita Sobják este cercetător la Institutul Polonez pentru Afaceri Internaționale, un think tank important din Varșovia specializat pe relații internaționale. Aria sa de cercetare se concentrează asupra Europei Centrale (în special cooperarea în cadrul Grupului de la Vișegrad), asupra Parteneriatului Estic și a politicii interne și externe ale României și Republicii Moldova. Anterior,

domnia sa s-a ocupat de cooperarea regională în Adunarea Regiunilor Europene din Strasbourg. A obținut o diplomă de master la Universitatea Jagiellonian din Cracovia, Polonia, iar studiile universitare le-a urmat la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, România și la Universitatea Radboud din Nijmegen în Olanda.

Marek Szczygieł

E.S. Domnul Ambasador Marek Szczygieł s-a născut în 1969 în Polonia. Absolvent de Drept și Relații Internaționale, și-a început cariera în Serviciul Extern ca oficial pentru România și Bulgaria în Departamentul de Afaceri Europene al Ministerului Polonez al Afacerilor Externe. Diplomat de carieră, acesta a lucrat în perioada 1995 - 2000 la Ambasada Poloniei la Stockholm. S-a specializat apoi în politici de securitate și a deținut de două ori postul de Director Adjunct al Departamentului de Politici de Securitate în Ministerul Afacerilor Externe, fiind responsabil de securitatea regională (2002 - 2004) și de probleme de neproliferare, dezarmare și control al exportului (2008 - 2011), precum și poziția de Șef Adjunct al Misiunii Poloneze la OSCE și la Biroul ONU din Viena (2004 - 2008).

A condus Comitetul Coordonator Inter-Agenții pentru Combaterea Proliferării ADM. A fost, de asemenea, lector la Academia Diplomatică din Varșovia.

Din iunie 2011, a fost acreditat ca Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Polonia în România.

Grigorios Vassiloconstandakis

E.S. Domnul Grigorios Vassiloconstandakis este Ambasadorul Republicii Elene în România.

Născut în Atena, acesta a absolvit în 1984 Facultatea de Drept din cadrul Universității din Atena, iar în mai 2001 Universitatea Harvard, Școala de guvernare JFK- Seminarul de Cooperare Civil-Militară și de Soluționare a Conflictelor pentru nivelul avansat în carieră.

Diplomat de carieră, începând din anul 1986, s-a alăturat Serviciului Diplomatic ca Atașat al Ministerului Afacerilor Externe, Atena.

În perioada 2008-2010, domnia sa a fost Consul General în Cairo, Egipt. Între 2010 și 2012, a avut funcția de Director Adjunct al Direcției pentru Lumea Arabă și Orientul Mijlociu, Ministerul Afacerilor Externe. A activat ca și Diplomat în Pristina, Paris și Istanbul. Din 2012, Excelența Sa a fost numit Ministru Plenipotențiar.

A primit următoarele decorații: Officier de l'Ordre National du Merite (Franța), Comandorul Crucii Sfântului Marcu (Ordinul Patriarhiei Ortodoxe Grecești din Alexandria), Comandor al Crucii Sfintei Ecaterina (Ordinul Mănăstirii Sfânta Ecaterina din Sinai)

Uniunea Europeană și vecinătatea sa

I. Parteneriatul Estic: de la Vilnius la Riga

Summitul Parteneriatului Estic s-a desfășurat anul acesta la Vilnius, concentrându-se pe trei priorități: semnarea, respectiv parafarea Acordurilor de Asociere, pentru a putea defini viitoarele relații între UE și partenerii estici, Ucraina, Republica Moldova, Georgia și Azerbaidjan; negocierea unui acord aprofundat de liber schimb care ar urma să extindă *acquis-ul communautaire* pentru a include partenerii estici în procesul transformării europene și analiza dimensiunilor de mobilitate cu scopul de a simplifica, în timp, aceste procese.

La Vilnius s-au parafat Acordurile de Asociere la UE, inclusiv cele cu privire la Zona de Liber Schimb Aprofundată și Cuprinzătoare (DCFTA) cu Republica Moldova și Georgia, și s-au semnat alte documente importante, cum ar fi: un Acord - cadru cu Georgia privind operațiunile UE de gestionare a crizelor, un Acord de facilitare a regimului vizelor cu Azerbaidjan și un Acord în domeniul aviației civile cu Ucraina. State precum Republica Moldova, Georgia și Ucraina au înregistrat progrese notabile de la reuniunea precedentă de la Varșovia din 2011.

Reprezentanții UE au luat notă de decizia guvernului ucrainean de a suspenda procesele de pregătire pentru semnarea a Acordului de Asociere și pentru Zona de Liber Schimb Aprofundată și Cuprinzătoare. Președintele Consiliului European a subliniat în timpul conferinței de presă că UE este în continuare deschisă pentru ratificarea înțelegerilor, în cazul în care Ucraina este dispusă să parafeze acordurile, iar obiectivele de referință stabilite sunt îndeplinite¹. Liderii UE au luat, de asemenea, act de sprijinul poporului ucrainean pentru integrarea economică și asocierea politică cu UE, în contextul intensificării presiunilor Federației Ruse asupra administrației de la Kiev în vederea suspendării semnării Acordului de Asociere. Totodată, liderii europeni prezenți la reuniune și-au exprimat opoziția față de intervenția oricărei terțe părți în procesul de negociere între Bruxelles și partenerii estici. Rămâne de văzut dacă aceste declarații vor fi urmate de acțiuni.

Pentru următorul summit din 2015, liberalizarea vizelor rămâne una dintre principalele priorități, aceasta fiind o componentă de bază a Parteneriatului Estic. Pentru Republica Moldova s-au realizat pași importanți în această direcție, odată cu propunerea de renunțare la obligativitatea vizelor pentru cetățenii moldoveni care dețin un pașaport biometric. Odată cu Acordul semnat de Azerbaidjan în cadrul reuniunii, cinci state (din cele 6 state ale Parteneriatului Estic) au sau vor avea în curând un acord de facilitare a vizelor cu UE. De asemenea, după o lungă perioadă de relații înghețate, discuțiile au fost reluate cu Belarus cu privire la un acord de facilitare a vizelor.

II. Rolul cooperării regionale în promovarea valorilor europene în Balcanii de Vest; Președinția română a SEEC

Cooperarea regională în Balcanii de Vest reprezintă un factor important în promovarea stabilității, securității și prosperității economice. Este în același timp o cerință și un instrument al integrării europene și euro-atlantice. Aceasta pentru că, mai mult decât în alte regiuni, cooperarea oferă o cale de depășire a tensiunilor etnice și a nemulțumirilor ce au rămas după destrămarea fostei Iugoslavii, constituind o pregătire necesară pentru viitoarea apartenență la NATO și UE.

Potrivit principiilor sale interne și angajamentelor asumate, Uniunea Europeană sprijină pacea și armonia în regiune. Acest lucru s-a materializat, într-o primă etapă, prin crearea Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est și apoi prin suportul acordat pentru aderarea la UE. În continuare UE susține și Consiliul Regional pentru Cooperare, ce a urmat Pactului de Stabilitate.

¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/139764.pdf

Sprijinul politic al UE pentru cooperarea regională este dublat în plan financiar prin Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA) Multi - beneficiar (regional), cu o valoare de 521 milioane € pentru perioada 2011-2013². Alte fonduri sunt de asemenea prevăzute în cadrul programelor naționale IPA pentru cooperarea transfrontalieră.

Rezultatele se regăsesc în progresele individuale înregistrate de statele din Balcanii de Vest, inclusiv prin recenta aderare a Croației. Dezvoltarea legăturilor regionale în domeniile comerțului, infrastructurii și culturii marchează și ele îmbunătățirea perspectivelor comune.

Strategia de extindere a UE tratează relațiile de bună vecinătate ca elemente esențiale ale procesului de Stabilizare și Asociere. Potrivit strategiei, „cooperarea regională sprijină și îmbunătățește reconcilierea într-o regiune care a suferit conflicte majore în ultimii ani”. În acord cu viziunea Uniunii, statele membre au pus bazele Procesului de Cooperare în Europa de Sud-Est (SEEC), în scopul creării unei atmosfere de încredere, bună vecinătate și stabilitate. Este o expresie autentică a inițiativei regionale prin care statele din Europa de Sud-Est au completat cadrul de cooperare definit prin Pactul de Stabilitate, Inițiativa de Cooperare Sud-Est Europeană sau Procesul de Stabilizare și Asociere.

România deține Președinția -în- Exercițiu a SEEC 2013-2014. În această calitate, România organizează reuniuni politice și sectoriale, promovând dialogul și cooperarea în regiune potrivit principiilor Cartei SEEC.

Agenda și obiectivele reuniunilor sunt orientate în mod corespunzător. Pe de o parte, sunt vizate atât domenii cheie pentru regiune, cât și domenii de interes comun pentru participanții la SEEC. Prin aceasta se urmărește sincronizarea cooperării regionale cu procesele de pregătire pentru îndeplinirea standardelor UE și NATO și obținerea unor rezultate concrete pentru statele participante și beneficii pentru întreaga regiune. Pe de altă parte, președinția română a SEEC își coordonează agenda de lucru cu reprezentanții Președinției rotative a Consiliului UE, articulând-o și în funcție de Strategia Europa 2020, respectiv de Strategia Europa de Sud-Est 2020. În acest fel se sprijină coerența și continuitatea cooperării, pregătind viitoarea Președinție a SEEC.

Biroul de Studii și Analize, IER

² http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/mipd_multibeneficiary_2011_2013_en.pdf

Natalia Gherman

Doamna **Natalia Gherman** este la momentul actual una dintre cele mai importante personalități politice ale Republicii Moldova. Vasta sa activitate diplomatică și succesele reprezentării statului în negocierile pentru pregătirea Acordului de Asociere la UE, în discuțiile privind liberalizarea regimului de vize și în dialogul purtat cu omologii săi europeni în crearea unei zone de comerț liber cu UE o recomandă ca un actor cheie în conturarea unui viitor european pentru Republica Moldova.

Născută la 20 martie 1969, în Chișinău, Natalia Gherman este din 1991 licențiată în filologie engleză și germană, în cadrul Universității de Stat din Republica Moldova, iar din 1998 este absolventă a unui masterat în domeniul securității la prestigioasa Universitate King's College din Londra.

Excelența Sa deține o experiență bogată în domeniul diplomatic, activând în Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova din 1991, deținând diverse funcții

în aparatul central și în misiunile diplomatice. Reamintim, astfel, că între 2002-2004, a fost Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Republica Austria, Reprezentant Permanent pe lângă OSCE și alte Organizații Internaționale cu sediul la Viena.

Abilitățile sale diplomatice și buna coordonare a misiunii diplomatice din Viena au fost confirmate și consolidate prin numirea Domniei sale ca Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Suediei, în perioada 2006-2009, fiind, de asemenea, responsabilă și de relațiile bilaterale cu Finlanda și Norvegia.

Ca urmare a recunoașterii meritului personal în promovarea valorilor europene și al abilităților diplomatice și de negociator, Natalia Gherman este numită în funcția de **Vice-ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene** în 2009. Munca realizată de Domnia sa din această poziție, în perioada 2009-2013, a contribuit substanțial la consolidarea și aprofundarea relațiilor dintre Chișinău și București și la angajarea Republicii Moldova în parcurgerea procesului de aderare la Uniunea Europeană. Ca dovadă a profesionalismului și perseverenței sale de promovare a valorilor europene în societatea civilă și mediul politic, dar și pentru victoriile realizate în aprofundarea relațiilor bilaterale moldo-suedeze, Excelența sa a fost decorată cu Ordinul Regal „Steaua Polară” în gradul Comandor Clasa I al Regatului Suediei.

Un model demn de urmat pentru viitorii aspiranți la o carieră diplomatică, puternică personalitate feminină, Excelența Sa a fost numită în 2013 în funcțiile de **Ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene și Prim Vice-prim Ministru** al Republicii Moldova, funcții pe care le exercită deopotrivă cu mult succes, cu multă responsabilitate, dar și dăruire personală.

Leonard Orban

Domnul **Leonard Orban** este unul dintre personajele cheie ale integrării europene a României. Având o experiență de 20 de ani în domeniul afacerilor europene, domnia sa a contribuit la parcursul României în Uniunea Europeană, atât prin activitatea sa în cadrul instituțiilor naționale, cât și în cadrul celor europene.

Născut în 1961, în județul Brașov, Leonard Orban a absolvit Facultatea de Mecanică din cadrul Universității din Brașov în anul 1986. Până în anul 1993, a desfășurat o activitate tehnică în cadrul unor întreprinderi și institute de cercetare.

Momentul de cotitură în cariera domniei sale l-a constituit absolvirea în 1992 a celei de-a doua facultăți, cea de Management, din cadrul Academiei de Studii Economice. Începând cu anul 1993, Leonard Orban s-a axat pe problematica europeană, lucrând până în 2001 în calitate de consilier parlamentar pentru afaceri europene și internaționale la Parlamentul României - Camera Deputaților, îndeplinind și funcțiile de Secretar tehnic al Comitetului Parlamentar Mixt Uniunea Europeană-România și al Delegațiilor Parlamentului

României la Parlamentul European și Adunarea Parlamentară a Cooperării Economice a Mării Negre.

În perioada 2001-2004, Leonard Orban a lucrat ca **Negociator Șef adjunct al României** cu Uniunea Europeană, în cadrul Ministerului Integrării Europene. Ulterior, din decembrie 2004 și până în aprilie 2005, pe perioada redactării Tratatului de aderare a României la Uniunea Europeană, Leonard Orban a fost **Negociator Șef**. Din aceste poziții a avut o contribuție semnificativă la acest proces de aderare a României la Uniune și la plasarea țării pe calea modernizării și progresului social și economic. Una dintre cele mai importante realizări ale sale, după cum mărturisea chiar domnia sa, a fost semnarea, în calitate de negociator șef cu Uniunea Europeană, împreună cu președintele României, primul-ministru și ministrul afacerilor externe, a Tratatului de aderare a României la Uniunea Europeană, la 25 aprilie 2005, într-o ceremonie desfășurată în Luxemburg.

Profesionalismul și spiritul său cu adevărat european au făcut ca Leonard Orban să devină, în ianuarie 2007, primul **Comisar european** român din istoria Uniunii Europene, ocupându-se de domeniul multilingvismului. Întors în țară, în martie 2010 a devenit consilier prezidențial pe probleme de afaceri europene, ceea ce a permis ca expertiza sa din instituțiile europene să poată fi folosită în continuare, iar în perioada septembrie 2011 - decembrie 2012 a deținut portofoliul de **Ministru al Afacerilor Europene** în Guvernul României. În prezent este **profesor universitar asociat** în cadrul Universității Româno-Americane din București și **partener** în cadrul companiei Orban Biriș European Consultants, firmă specializată în consultanța în domeniul afacerilor europene și cel al fondurilor europene.

Personaj central al aderării la Uniunea Europeană, Leonard Orban a publicat numeroase articole privind această problematică și a fost răsplătit pentru activitatea sa în 2002 cu Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler.

Calitățile sale de negociere, experiența sa profesională, capacitatea de a promova spiritul și valorile democratice, toate acestea, împreună cu realizările sale au condus la recunoașterea profesionalismului domnului Leonard Orban.

Vasile Pușcaș

Domnul **Vasile Pușcaș** se numără printre personalitățile care au făcut posibilă aderarea României la Uniunea Europeană. Experiența sa academică, publicistică, politică îl recomandă drept un specialist în problematica spațiului european, preocupat de buna înțelegere a mecanismelor europene atât la nivelul societății civile, cât și la nivelul instituțiilor publice naționale.

Născut în 1952, la Surduc în județul Sălaj, Vasile Pușcaș este licențiat în Istorie și Științe Sociale în cadrul Facultății de Istorie și Filosofie a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, iar din 1991 este Doctor în Istorie la aceeași Universitate. Imediat după absolvirea facultății, domnia sa a desfășurat o bogată activitate publicistică, în prezent fiind membru în

comisiile științifice și editoriale pentru numeroase reviste de specialitate, fapt care reflectă preocuparea sa pentru dezvoltarea României în context istoric european.

După Revoluția din 1989, activitatea sa nu a fost concentrată numai în mediul universitar, Vasile Pușcaș fiind mai întâi Directorul Centrului Cultural Român din New York (1991-1992) și ulterior **Ministru Consilier** în cadrul Ambasadei României la Washington și Ambasador Interimar - Charge d'Affaires (1992-1994). În aceeași perioadă, Vasile Pușcaș a negociat și a semnat acordurile cu Banca Mondială, precum și Clauza Națiunii Celei mai Favorizate în acordurile comerciale și de investiții cu Statele Unite ale Americii.

În perioada 2000-2008, Vasile Pușcaș a fost **membru al Parlamentului României**, făcând parte din Comisia de Politică Externă, Comisia pentru Afaceri Europene, Comisia pentru Integrare Europeană și Comisia de Cultură și Audiovizual, fiind totodată și președintele Grupurilor Parlamentare de Prietenie cu Danemarca, Olanda și Azerbaidjan. În 2007 a fost membru al Parlamentului European.

Probabil cea mai importantă activitate desfășurată de Vasile Pușcaș în urmărirea idealului european al României este aceea în calitate de **Ministru Delegat, Negociator Șef cu Uniunea Europeană** (decembrie 2000 - decembrie 2004). Abilitățile sale de negociere, profesionalismul și diplomația sa au sprijinit România să treacă cu brio de această perioadă plină de provocări și să obțină în anul 2007 statutul de membru cu drepturi depline al Uniunii Europene.

În perioada decembrie 2008 - octombrie 2009, Vasile Pușcaș a ocupat funcția de **Ministru, Șeful Departamentului pentru Afaceri Europene** în Guvernul României, iar din 2012 este Director al Departamentului de Diplomatie Culturală și Economie Globală la Institutul de Diplomatie Culturală din Berlin.

Vasile Pușcaș a câștigat numeroase premii pentru activitatea sa din cadrul procesului de aderare la Uniunea Europeană, atât ca Negociator Șef, cât și în calitate de cercetător: Premiul Academiei Române „Mihail Kogălniceanu” 2009, Diploma de Excelență a Academiei Române 2010, Trofeul de Excelență „10 pentru România” la categoria Diplomatie 2010 etc. Recunoașterea meritelor sale a fost realizată prin acordarea, în 2002, a Medaliei de Onoare „Steaua României” în grad de Cavaler.

Autor a numeroase volume, în calitate de autor unic sau în colaborare, membru a numeroase asociații de promovare a spiritului și valorilor europene, cercetător în domeniul Relațiilor Internaționale și Integrării Europene, Vasile Pușcaș își continuă în prezent **activitatea didactică din cadrul Universității Babeș-Bolyai** din Cluj-Napoca, contribuind activ la propagarea sentimentului identitar european în rândul tinerilor. Calitățile și abilitățile sale servesc la formarea unei noi generații care va duce România mai departe pe drumul unei integrări avansate.

Gabriela Drăgan, Director General al IER, decorată de Președintele Republicii Polone

Decorația de rang înalt *Crucea de Cavaler al Ordinului de Merit al Republicii Polone* a fost oferită de Președintele Republicii Polone în semn de recunoaștere a contribuției doamnei **Gabriela Drăgan**, Director General al Institutului European din România, la promovarea cooperării polono-române în domeniul afacerilor europene.

Carierea științifică și implicarea profesională a doamnei Drăgan, precum și stabilirea unor relații de colaborare și parteneriat instituțional cu think-tankuri de profil din Republica Polonă (de exemplu, Institutul pentru Afaceri Internaționale și Institutul pentru Studii Estice) o recomandă drept unul dintre cei mai buni ambasadori ai ideii de integrare europeană și ai cooperării bilaterale polono-române.

Distincția a fost oferită de E.S. domnul **Marek Szczygieł**, Ambasadorul Republicii Polone în România, în cadrul unei ceremonii care a avut loc la sediul Ambasadei Republicii Polone în data de 18 noiembrie 2013.

La eveniment au participat domnul **Iulian Fota**, Consilier prezidențial, domnul **Leonard Orban**, fost Comisar european și Ministru al Afacerilor Europene, domnul **Sergiu Celac**, Ambasador, domnul **Matthias Jobelius**, reprezentant în România și Republica Moldova al Fundației Friedrich Ebert, doamna **Elena Ștefoi**, Ambasador, Ministerul Afacerilor Externe, doamna **Alina Bârgăoanu**, Rectorul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative, domnul **Ovidiu Folcuț**, Rectorul Universității Româno-Americane, reprezentanți ai mediului academic și de cercetare, precum și experți din cadrul Institutului European din România.

interviu

Marcin Zaborowski

Director al Institutului Polonez pentru Afaceri Internaționale

Având în vedere expertiza academică de care dispuneți, cum ați descrie principalele provocări cu care se confruntă în prezent UE, în contextul unei crize globale?

Nu sunt convins că am capacitatea de a oferi expertiză academică, având în vedere că reprezint doar lumea think tankurilor care se concentrează pe analiza politicilor și nu aspiră la excelența academică. Dar, din această perspectivă restrânsă, cred că există trei provocări principale pentru UE. Prima este ca zona euro să recâștige credibilitatea piețelor. Acest lucru va necesita combinarea unor politici bugetare mai conservatoare, în special în ceea ce privește națiunile din Sudul Europei și compatibilizarea monedei unice cu integrarea reală a politicilor economice. Dacă aceste politici vor avea succes, zona euro va fi mai prosperă și, prin extensie, Uniunea va deveni mai puternică; dar acestea pot da naștere unei a doua provocări [...]

în acest număr

- 3 *Activarea modului turbo:
Ce urmează pentru parteneriatul
strategic polono-român?*
- 4 *Romanian Journal of European
Affairs - ediția de iarnă 2013*
- 5 *Etică și integritate instituțională
- Un nou curs oferit de IER -*
- 6 *Seminarul tematic Quelles
politiques sociales en Europe ?
[Ce fel de politici sociale în
Europa?]*
- 9 *UE - Previziunile economice
de toamnă 2013*

Pentru textul complet al articolelor accesați www.ier.ro

„O provocare principală pentru UE este ca zona euro să recâștige credibilitatea piețelor.”

[...] A doua provocare pentru UE este aceea de a evita adâncirea diviziunilor sale interne pe măsură ce integrarea zonei euro progresează. Apariția unei Uniuni Europene cu mai multe viteze, cu o zonă euro care își stabilește propriul buget și chiar propriile instituții reprezintă o posibilitate reală, nedorită din punctul de vedere al statelor care nu sunt incluse în cercul restrâns al integrării, inclusiv România și Polonia.

A treia provocare, în mare parte cauzată de criză, este intensificarea sentimentului de izolare și introvertire din cadrul UE, care are ca rezultat o blocare a procesului de extindere și dezvoltarea atitudinilor anti-imigranți. Unul dintre efectele secundare ale acestor poziții este faptul că multe state membre UE se opun continuu includerii României în zona Schengen.

În calitate de membru activ al structurilor euro-atlantice, Polonia este deja percepută ca fiind un stat care „schimbă ceva”, având politici externe și de securitate distincte. Ați putea împărtăși cititorilor noștri principalele priorități pe care le are Polonia la ora actuală în domeniul politicii externe?

Asemenea tuturor celorlalte state care au devenit membre ale UE și NATO după sfârșitul perioadei comunismului, Polonia se confruntă cu dilema redefinirii priorităților sale. Până de curând, am fost preocupați de integrarea în lumea occidentală. Încă mai avem de recuperat, dar, în general, facem parte deja din Occident. Totuși, ne-am integrat în lumea occidentală într-o perioadă în care poziția sa relativă se află în declin. SUA este în continuare cea mai mare economie mondială, dar poziția va fi preluată de China în zece-cincisprezece ani; economiile UE au o evoluție lentă, în vreme ce economiile piețelor emergente (China, India, Brazilia) s-au dezvoltat fără întreruperi majore de la începutul crizei. Ca urmare a acestui lucru, SUA și-a pierdut interesul pentru Europa, într-un moment în care UE însuși trece printr-o perioadă dificilă.

Aceasta înseamnă că Polonia a ales să dezvolte o politică externă și de securitate mai independentă. Începerea modernizării forțelor noastre armate este o investiție considerabilă, de peste 40 de miliarde de euro, în următorii opt ani. Scopul acestei investiții este să dezvolte o politică disuasivă credibilă.

În domeniul politicii externe, preocuparea esențială a Varșoviei este UE și ambiția de a-i asigura Poloniei o poziție în rândul statelor sale de prim rang. La nivel regional, Polonia se concentrează pe vecinătatea estică, de unde și rolul activ pe care îl joacă în atragerea Ucrainei și a Republicii Moldova mai aproape de UE. Probabil una dintre cele mai interesante caracteristici ale politicii externe a Poloniei din ultimii câțiva ani este reprezentată de relația sa în continuă evoluție cu Rusia, având la bază recunoașterea faptului că, deși mai există încă unele diferențe de opinie strategice (în domeniile energiei, politicii de vecinătate), este posibilă o cooperare reciproc avantajoasă. Așa se explică de ce Varșovia a renunțat la obiecția sa față de aspirația Rusiei de a deveni membră OCDE și OMC și a susținut posibilitatea cetățenilor ruși de a călători fără viză. Introducerea circulației transfrontaliere locale pentru întreaga zonă a Kaliningradului și cea adiacentă frontierei cu Polonia a fost un succes economic și social.

Este cunoscut faptul că Polonia este unul dintre cei mai mari susținători ai inițiativei Parteneriatului Estic. Ne puteți spune care sunt punctele forte și punctele slabe ale dezvoltării sale? Ar putea deveni într-adevăr o “sală de așteptare” pentru eventuale noi valuri de extindere?

Parteneriatul Estic a realizat cu succes diversificarea în cadrul Politicii Europene de Vecinătate. În urmă cu câțiva ani, UE a abordat Republica Moldova și Marocul în aceeași manieră. Acum este recunoscut în general faptul că Republica Moldova are aspirații europene și că viitorul său este în cadrul UE. Totuși, marea slăbiciune a inițiativei este aceea că nu oferă participanților săi o perspectivă europeană clară, fapt care are efecte negative în ceea ce privește motivarea acestor națiuni pentru a realiza reforme.

Legat de întrebarea anterioară, cel de-al treilea Summit de la Vilnius al Parteneriatului Estic va avea loc la sfârșitul lunii noiembrie a acestui an. La Summitul de la Vilnius este așteptată participarea celor mai înalți reprezentanți ai instituțiilor UE, a celor 28 de state membre UE și a celor șase state europene membre ale Parteneriatului Estic. Având în vedere schimbările de poziții și tendințe în ceea ce privește Politica de Vecinătate a UE față de Est, care credeți că va fi rezultatul Summitului? Ce așteptări reale ar trebui să avem? [...]

Pentru textul complet al articolelor accesați www.ier.ro

Newsletter-ul Institutului European din România este o publicație bilingvă, lunară, care are ca obiectiv promovarea activităților desfășurate de către institut.

Abonații Newsletter-ului pot consulta calendarul evenimentelor IER și pot citi articole despre produsele noastre: cursuri de formare, publicații, evenimente, opinii asupra unor teme europene.

În buletin sunt prezentate și puncte de vedere ale unor lideri de opinie asupra unor chestiuni de actualitate din problematica europeană.

Pentru a citi textul complet al articolelor sau pentru a primi periodic buletinul, accesați: www.ier.ro

Pentru detalii puteți contacta redacția la newsletter@ier.ro.

Romanian Journal of European Affairs

prima publicație din România axată pe dezbaterea privind procesul de integrare europeană și rolul României într-o Europă extinsă

Preț/buc: 30 RON + taxe poștale

Preț abonament anual (4 numere): 100 RON + taxe poștale

Contact: sales-rjea@ier.ro

Romanian Journal of European Affairs (RJEa) este o publicație editată de Institutul European din România începând cu anul 2001, ce înregistrează o frecvență de patru numere/an, bucurându-se de o largă răspândire atât în România, cât și în prestigioase centre universitare și de cercetare din Europa și SUA.

Aria de interes a RJEa variază de la analiza problematicii de actualitate din Uniunea Europeană (construcția instituțională, aspecte economice și financiare, piața internă, energie, migrație, securitate, politica de vecinătate etc.) la identificarea efectelor procesului de integrare europeană asupra noilor state membre (concentrându-se îndeosebi asupra României) și la investigarea relațiilor dintre Uniunea Europeană cu alți actori globali.

Recunoașterea rolului revistei în domeniul studiilor europene a fost confirmată și prin acceptarea sa într-o serie de baze de *date științifice internaționale* precum: ProQuest, EBSCO, SCOPUS, DOAJ, Index Copernicus, HeinOnline, Cabell's Directory, ICAAP - International Consortium for the Advancement of Academic Publications, Gesis, Open J-Gate ș.a.

Mai multe detalii privind colectivul de redacție, consiliul editorial al RJEa, condițiile de publicare în revistă sunt disponibile pe site-ul RJEa: <http://rjea.ier.ro>.

Pentru abonamentele anuale și/sau achiziționarea unor numere individuale ale RJEa pot fi adresate solicitări la adresa: sales-rjea@ier.ro.

Plata (RON) se poate face prin:

- transfer bancar/depunere numerar la Trezoreria Sector 3 București, în contul: **RO19TREZ7035009XXX000115**;
- numerar, direct la sediul IER;
- ramburs (Poșta Română)

Institutul European din România

Bd. Regina Elisabeta nr. 7-9, sector 3 București, RO - 030016; CIF 12178517

Notes

Notes

